

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ДІАГНОСТИКА ТА ОЦІНКА В ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ

Методичні вказівки
до виконання практичних занять для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня денної та заочної форм здобуття освіти
за спеціальністю 053 «Психологія»

Електронний ресурс

Рецензенти:

Н. С. Кучеренко – кандидат психологічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри практичної психології навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;
Д. П. Приходько – кандидат психологічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри психології, педагогіки та філології Харківської державної академії культури.

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 9 від 24 квітня 2026 року)*

Д 44 **Діагностика** та оцінка в психології та психотерапії : методичні вказівки до виконання практичних занять для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форм здобуття освіти за спеціальністю 053 «Психологія» [Електронний ресурс] / уклад. А. І. Черкашин. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. – (PDF 21 с.)

Методичні вказівки до виконання практичних занять з дисципліни «Діагностика та оцінка в психології та психотерапії» підготовлено для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 053 «Психологія» денної та заочної форм здобуття освіти, подано тематику практичних занять, мету, зміст та завдання, спрямовані на закріплення теоретичних знань і формування практичних навичок діагностики та оцінки в психології та психотерапії.

Матеріали спрямовані на розвиток умінь діагностики та оцінки особистості.

УДК 159.9:615.851(075.8)

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2026
© Черкашин А. І., уклад., 2026

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Практичне заняття 1. Психодіагностика як галузь психологічної науки і практики: предмет, цілі та завдання	6
Практичне заняття 2. Історія становлення та сучасні напрями розвитку психології організацій і груп	6
Практичне заняття 3. Методологічні засади психологічного оцінювання: поняття норми, патології та індивідуальних відмінностей	7
Практичне заняття 4. Психометричні основи діагностики: стандартизація, надійність, валідність, репрезентативність	8
Практичне заняття 5. Етичні принципи та професійні стандарти проведення психологічної діагностики	9
Практичне заняття 6. Клінічне інтерв'ю, бесіда та спостереження як базові методи психологічної оцінки	10
Практичне заняття 7. Психологічне тестування: класифікація тестів та особливості їх застосування	11
Практичне заняття 8. Опитувальники та шкали: діагностика особистісних рис, емоційних станів і поведінкових проявів	11
Практичне заняття 9. Проективні методики в психології та психотерапії: можливості й обмеження	12
Практичне заняття 10. Діагностика когнітивних процесів, інтелекту та нейропсихологічних особливостей	13
Практичне заняття 11. Психологічна діагностика емоційних розладів, стресових і кризових станів	14
Практичне заняття 12. Комплексна оцінка особистості в консультативній та психотерапевтичній практиці	15
Практичне заняття 13. Аналіз та інтерпретація результатів: формулювання психологічного висновку	15
Практичне заняття 15. Помилки у психологічному оцінюванні, професійні ризики та розвиток критичного мислення психолога	17
ВИКОРИСТАНА І РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	19

ВСТУП

Практичні заняття з дисципліни «Діагностика та оцінка в психології та психотерапії» спрямовані на формування у студентів практичних умінь і навичок застосування психодіагностичних методів у різних сферах психологічної та психотерапевтичної діяльності. Дисципліна поєднує теоретичні знання про методологію, стандартизацію та етичні принципи психологічного оцінювання з практичною роботою з різними інструментами: тестами, опитувальниками, шкалами, проєктивними методиками, а також спостереженням та клінічним інтерв'ю.

Види практичних занять:

- семінарське — обговорення здобувачами вищої освіти теми навчальної програми під керівництвом викладача;
- практичне — виконання вправ та завдань з метою формування навиків і вмінь;
- лабораторне — застосування розумових та фізичних зусиль для розв'язання наукових та життєвих завдань.

Практичні заняття тісно пов'язані з лекційним курсом певного предмету і сприяють виробленню у здобувач вищої освіти вмінь та навиків самостійно та систематично здобувати знання з навчальних курсів (конспектування, підготовка рефератів, доповідей), що активізує педагогічний процес, робить його більш ефективним.

Метою практичних занять є розвиток професійної компетентності майбутнього психолога шляхом:

1. Засвоєння методів збору, обробки та аналізу психодіагностичних даних.
2. Формування навичок проведення клінічного інтерв'ю, бесіди, спостереження та тестування.

3. Розвитку здатності інтегрувати результати різних методів у цілісну оцінку психічного стану та особистості клієнта.
4. Навчання коректного інтерпретування результатів, формулювання психологічного висновку та надання рекомендацій.
5. Виховання критичного мислення, етичної відповідальності та професійної рефлексії в процесі діагностичної роботи.

Практичні заняття передбачають роботу як індивідуально, так і в групах, що дозволяє моделювати реальні ситуації консультативної та психотерапевтичної практики, розвивати комунікативні та міжособистісні компетенції, а також опановувати методи аналізу поведінки та взаємодії.

Методичне видання містить опис практичних завдань, рекомендації щодо їх виконання, алгоритми роботи з основними психодіагностичними інструментами, а також критерії оцінки результатів. Воно створене з метою допомогти студентам систематизувати знання, відпрацювати навички та підготуватися до самостійної професійної діяльності у сфері психології та психотерапії.

Практичне заняття 1. Психодіагностика як галузь психологічної науки і практики: предмет, цілі та завдання

Мета:

З'ясувати предмет, цілі та завдання психодіагностики; визначити її роль у психологічній науці та практичній діяльності психолога й психотерапевта.

Зміст:

- Предмет та об'єкт психодіагностики;
- Основні цілі та завдання психодіагностичної діяльності;
- Роль психодіагностики у психологічній науці та практиці;
- Міждисциплінарні зв'язки з клінічною психологією, психотерапією, соціальною психологією та педагогікою.

Завдання:

1. Побудувати схему «Предмет, цілі та завдання психодіагностики», яка відображає основні напрямки діяльності та їх взаємозв'язки.
2. Обговорити значення психодіагностики для психологічної практики: як результати досліджень впливають на планування психотерапевтичних втручань, оцінку особистості та роботу у консультативній практиці.
3. Підготувати коротке повідомлення про роль психодіагноста у різних сферах діяльності (клінічна психологія, освіта, організаційна психологія).
4. Проаналізувати кейс: студент отримує опис ситуації клієнта з певними психологічними проявами і визначає, які психодіагностичні методи можуть бути застосовані для оцінки його стану.

Практичне заняття 2. Історія становлення та сучасні напрями розвитку психології організацій і груп

Мета:

Ознайомити студентів із історичними етапами розвитку психодіагностики, класичними підходами та сучасними тенденціями; розкрити роль

історичного контексту у формуванні сучасних методів оцінки особистості та психічних процесів.

Зміст:

- Витоки психодіагностики: початкові спроби вимірювання психічних функцій;
- Класичні підходи: інтелектуальні тести Альфреда Біне, тестування у військовій психології та психометричні шкали;
- Сучасні тенденції: комп'ютеризовані та цифрові методики, інтеграція психодіагностики з психотерапією, розвиток стандартів надійності та валідності;
- Вплив історичного контексту на сучасні методи оцінки.

Завдання:

1. Скласти хронологічну таблицю «Етапи розвитку психодіагностики», вказавши ключові події, методики та імена вчених;
2. Обговорити значення класичних тестів у формуванні сучасних психодіагностичних підходів;
3. Підготувати коротке повідомлення про одну сучасну психодіагностичну методику та її практичне застосування;
4. Проаналізувати кейс: студент отримує опис клієнта та обирає історично обґрунтовану методику оцінки для демонстрації принципів класичної психодіагностики.

Практичне заняття 3. Методологічні засади психологічного оцінювання: поняття норми, патології та індивідуальних відмінностей

Мета:

Сформувати у студентів розуміння методологічних принципів психологічного оцінювання; ознайомити з поняттями норми, патології та індивідуальних відмінностей та їх значенням для практичної психодіагностики.

Зміст:

- Поняття психологічної норми: статистична, соціальна, функціональна та ідеальна норма;
- Поняття патології: критерії оцінки відхилень у психічному функціонуванні;
- Індивідуальні відмінності: генетичні, вікові, культурні, соціальні фактори;

- Значення цих категорій для вибору методів оцінки та інтерпретації результатів.

Завдання:

1. Побудувати схему «Норма, патологія та індивідуальні відмінності у психології», відобразивши взаємозв'язки між поняттями;
2. Обговорити кейс: аналіз конкретної ситуації, у якій необхідно визначити, чи є прояви поведінки клієнта відхиленням від норми, і які методи оцінки найдоцільніші;
3. Підготувати коротке повідомлення про роль індивідуальних відмінностей у психотерапевтичній практиці;
4. Практична вправа: студенти отримують опис профілю клієнта (результати тестів, спостереження, інтерв'ю) і повинні класифікувати особливості поведінки та психічного стану за категоріями «норма», «патологія», «індивідуальна особливість».

Практичне заняття 4. Психометричні основи діагностики: стандартизація, надійність, валідність, репрезентативність

Мета:

Ознайомити студентів із базовими психометричними поняттями, що лежать в основі психологічного тестування; сформувати навички оцінки якості та достовірності психодіагностичних методик.

Зміст:

- **Стандартизація:** принципи уніфікації тестів, стандарти проведення та обробки результатів;
- **Надійність:** поняття стабільності, відтворюваності та внутрішньої узгодженості тесту;
- **Валідність:** критерії оцінки того, наскільки методика вимірює те, що вона призначена вимірювати (змістова, критеріальна, конструктна валідність);
- **Репрезентативність:** значення вибірки та об'єкта тестування для узагальнення результатів.

Завдання:

1. Скласти схему «Психометричні характеристики тесту», що відображає взаємозв'язок стандартизації, надійності, валідності та репрезентативності;

2. **Обговорити кейс:** аналіз тесту, отриманого у клінічній чи навчальній практиці, з визначенням його психометричних характеристик;

3. **Практична вправа:** студенти розраховують надійність тесту за наданими даними або оцінюють валідність методики на основі критеріїв;

4. **Підготувати коротке повідомлення** про значення психометричних основ для коректного використання тестів у психотерапевтичній та консультативній практиці.

Практичне заняття 5. Етичні принципи та професійні стандарти проведення психологічної діагностики

Мета:

Ознайомити студентів із етичними принципами та професійними стандартами, що регламентують діяльність психолога під час проведення психодіагностики; сформувати навички етичного та відповідального використання психодіагностичних методів.

Зміст:

- Основні етичні принципи психологічної діагностики: конфіденційність, інформована згода, повага до автономії клієнта, уникнення шкоди;
- Професійні стандарти: дотримання інструкцій методик, документування результатів, забезпечення достовірності та об'єктивності оцінки;
- Етичні дилеми та ризики: робота з конфліктними ситуаціями, інтерпретація результатів, взаємодія з іншими фахівцями;
- Взаємозв'язок етики та якості психодіагностичної практики.

Завдання:

1. **Скласти схему «Етичні принципи та професійні стандарти психодіагностики»**, виділивши основні правила та їх взаємозв'язки;

2. **Обговорити кейс:** розглянути ситуацію, де клієнт надає неповну або суперечливу інформацію, і визначити, як діяти етично та професійно;

3. **Практична вправа:** підготувати коротку інструкцію для клієнта щодо його прав та обов'язків під час проходження психодіагностичного обстеження;

4. Підготувати повідомлення про роль етики у забезпеченні достовірності та об'єктивності психодіагностичної роботи.

Практичне заняття 6. Клінічне інтерв'ю, бесіда та спостереження як базові методи психологічної оцінки

Мета:

Ознайомити студентів із базовими методами збору психологічної інформації – клінічним інтерв'ю, бесідою та спостереженням; сформувати практичні навички застосування цих методів у психодіагностичній діяльності.

Зміст:

- Клінічне інтерв'ю: структура, типи питань, стратегія ведення бесіди;
- Бесіда як метод психологічного спілкування: відкрита та напівструктурована бесіда, активне слухання;
- Спостереження: види, цілі, принципи організації, реєстрація та інтерпретація поведінки клієнта;
- Взаємодія методів: комбінування інтерв'ю, бесіди та спостереження для отримання повної картини психологічного стану.

Завдання:

1. **Провести міні-інтерв'ю з однокурсником**, використовуючи структуровані та відкриті питання, та скласти короткий опис отриманої інформації;
2. **Зробити спостереження** за поведінкою однокурсника або відеозаписом та зафіксувати ключові прояви емоцій і поведінки;
3. **Обговорити кейс**: аналіз ситуації, де потрібно визначити, який метод (інтерв'ю, бесіда чи спостереження) буде найбільш доцільним для збору даних;
4. **Скласти коротке повідомлення** про переваги та обмеження кожного методу в психодіагностичній практиці.

Практичне заняття 7. Психологічне тестування: класифікація тестів та особливості їх застосування

Мета:

Ознайомити студентів із різними видами психологічних тестів, їх класифікацією та особливостями застосування у психодіагностичній практиці; сформувати навички вибору тестових методик відповідно до мети оцінювання.

Зміст:

- Поняття психологічного тесту та його роль у психодіагностиці;
- Класифікація тестів: інтелектуальні, особистісні, нейропсихологічні, проєктивні, адаптаційні, професійні;
- Стандартизовані та адаптовані тести, комп'ютеризовані та паперові форми;
- Особливості застосування тестів: підбір відповідно до віку, цілей оцінювання, культурного контексту та психічного стану клієнта;
- Переваги та обмеження тестових методик.

Завдання:

1. **Скласти схему «Класифікація психологічних тестів»**, відобразивши основні види тестів та їхні характеристики;
2. **Обговорити кейс:** вибір тесту для оцінки конкретного клієнта з урахуванням мети психодіагностики;
3. **Практична вправа:** робота з обраним тестом у групі (інтелектуальний або особистісний) та аналіз отриманих результатів;
4. **Підготувати коротке повідомлення** про переваги та обмеження тестового методу у психотерапевтичній практиці.

Практичне заняття 8. Опитувальники та шкали: діагностика особистісних рис, емоційних станів і поведінкових проявів

Мета:

Ознайомити студентів із застосуванням опитувальників і шкал у психологічній діагностиці; сформувати практичні навички оцінки особистісних рис, емоційних станів та поведінкових проявів.

Зміст:

- Поняття опитувальника та шкали;

- Класифікація опитувальників: особистісні, емоційні, поведінкові;
- Принципи розробки шкал і опитувальників: стандартизація, надійність, валідність;
- Особливості застосування: оцінка психоемоційного стану, виявлення рис характеру, визначення типових моделей поведінки;
- Переваги та обмеження методів самозвіту.

Завдання:

1. **Скласти схему «Опитувальники та шкали в психодіагностиці»**, виділивши типи, цілі застосування та приклади;
2. **Обговорити кейс:** вибір опитувальника для оцінки емоційного стану чи особистісних рис клієнта;
3. **Практична вправа:** робота з конкретним опитувальником (наприклад, визначення тривожності або типу особистості), аналіз і інтерпретація результатів;
4. **Підготувати коротке повідомлення** про роль опитувальників та шкал у психологічній практиці та їхні обмеження.

Практичне заняття 9. Проективні методики в психології та психотерапії: можливості й обмеження

Мета:

Ознайомити студентів із сутністю проективних методик, їхніми можливостями та обмеженнями; навчити базовим навичкам використання проективних тестів для оцінки особистості та психічного стану клієнта.

Зміст:

- Поняття проективної методики та принцип її дії;
- Основні види проективних тестів: рисункові, сюжетні, асоціативні, мовні (наприклад, тест Роршаха, тематичний апперцептивний тест – ТАТ, тест малюнка людини);
- Можливості проективних методик: виявлення внутрішніх конфліктів, прихованих мотивів, емоційних станів, міжособистісних установок;
- Обмеження: суб'єктивність інтерпретації, залежність від компетентності психолога, потреба у комплексній оцінці;
- Поєднання з іншими методами психодіагностики для підвищення достовірності результатів.

Завдання:

1. **Скласти схему «Проективні методики: види, можливості та обмеження»**, виділивши основні типи та їх застосування;
2. **Обговорити кейс:** вибір проективного тесту для оцінки внутрішніх конфліктів або емоційного стану клієнта;
3. **Практична вправа:** робота з обраним проективним тестом (наприклад, ТАТ або малюнок людини), аналіз результатів та формулювання висновків у групі;
4. **Підготувати коротке повідомлення** про переваги та обмеження проективних методик у психотерапевтичній практиці.

Практичне заняття 10. Діагностика когнітивних процесів, інтелекту та нейропсихологічних особливостей**Мета:**

Ознайомити студентів із методами оцінки когнітивних процесів, інтелекту та нейропсихологічних особливостей; сформувати практичні навички використання відповідних психодіагностичних інструментів.

Зміст:

- Поняття когнітивних процесів: увага, пам'ять, мислення, сприйняття, уява;
- Діагностика інтелекту: класичні та сучасні інтелектуальні тести (наприклад, тест Векслера, тест Біне);
- Нейропсихологічні особливості: оцінка функцій мозку, локалізація порушень когнітивної діяльності, методики нейропсихологічного тестування;
- Особливості вибору та комбінування методів для комплексної оцінки когнітивних та нейропсихологічних характеристик;
- Важливість врахування вікових та індивідуальних особливостей клієнта.

Завдання:

1. **Скласти схему «Методи діагностики когнітивних процесів та інтелекту»**, виділивши основні когнітивні функції та відповідні методики оцінки;
2. **Обговорити кейс:** вибір методів для оцінки когнітивних порушень у конкретного клієнта;

3. **Практична вправа:** робота з інтелектуальним тестом або нейропсихологічним завданням, аналіз та інтерпретація результатів;

4. **Підготувати коротке повідомлення** про значення оцінки когнітивних та нейропсихологічних особливостей для психотерапевтичної практики.

Практичне заняття 11. Психологічна діагностика емоційних розладів, стресових і кризових станів

Мета:

Ознайомити студентів із методами оцінки емоційних розладів, стресових та кризових станів; сформувати практичні навички визначення рівня тривожності, депресивності, стресової реактивності та кризових проявів.

Зміст:

- Поняття емоційних розладів, стресу та кризових станів;
- Методи оцінки емоційних станів: опитувальники, шкали, тестування рівня тривожності, депресивності, стресу;
- Клінічне спостереження та інтерв'ю при емоційних розладах;
- Особливості роботи з кризовими клієнтами та оцінка ризику;
- Важливість комплексного підходу та поєднання кількісних і якісних методів.

Завдання:

1. **Скласти схему «Методи діагностики емоційних та кризових станів»**, виділивши опитувальники, шкали та інтерв'ю;
2. **Обговорити кейс:** аналіз ситуації клієнта зі стресовою або кризовою реакцією, визначення методів оцінки;
3. **Практична вправа:** робота з опитувальником для оцінки тривожності або стресу (наприклад, тест Тейлора, шкала Гамільтона), аналіз результатів;
4. **Підготувати коротке повідомлення** про практичне значення оцінки емоційних розладів для психотерапевтичного втручання.

Практичне заняття 12. Комплексна оцінка особистості в консультативній та психотерапевтичній практиці

Мета:

Сформувати у студентів навички комплексної оцінки особистості, інтегрування різних психодіагностичних методів та використання результатів для планування консультативної або психотерапевтичної роботи.

Зміст:

- Поняття комплексної оцінки особистості: поєднання тестів, опитувальників, проєктивних методик, спостереження та інтерв'ю;
- Принципи інтеграції даних з різних джерел;
- Використання оцінки для визначення сильних і слабких сторін особистості, емоційних і поведінкових особливостей;
- Значення комплексної оцінки для вибору психотерапевтичних стратегій та консультативних втручань;
- Особливості документування та формулювання психологічного висновку.

Завдання:

1. **Скласти схему «Комплексна оцінка особистості»**, показавши взаємозв'язок різних методів та джерел інформації;
2. **Обговорити кейс:** аналіз даних клієнта з використанням кількох методів (тести, опитувальники, спостереження) та інтеграція результатів;
3. **Практична вправа:** підготовка комплексного профілю особистості на основі отриманих даних, визначення ключових особистісних характеристик;
4. **Підготувати коротке повідомлення** про значення комплексної оцінки для планування психотерапевтичного процесу та консультативної роботи.

Практичне заняття 13. Аналіз та інтерпретація результатів: формулювання психологічного висновку

Мета:

Сформувати у студентів навички аналізу та інтерпретації результатів

психодіагностичних досліджень, а також уміння формулювати чіткий, об'єктивний та професійний психологічний висновок.

Зміст:

- Поняття психологічного висновку та його роль у психодіагностичній та психотерапевтичній практиці;
- Принципи аналізу даних: систематизація, порівняння з нормами, інтеграція кількісних та якісних результатів;
- Методи інтерпретації: виділення ключових особистісних характеристик, когнітивних, емоційних та поведінкових особливостей;
- Структура психологічного висновку: вступна частина, опис результатів, інтерпретація, рекомендації;
- Врахування етичних аспектів та обмежень методик під час формулювання висновку.

Завдання:

1. **Скласти схему «Етапи аналізу та інтерпретації результатів психодіагностики»**, виділивши ключові кроки;
2. **Обговорити кейс:** інтеграція результатів різних методів (тестів, опитувальників, спостереження) для формулювання висновку;
3. **Практична вправа:** складання психологічного висновку на основі наданих результатів тестування та спостереження;
4. **Підготувати коротке повідомлення** про значення психологічного висновку для планування психотерапевтичної або консультативної допомоги.

Практичне заняття 14. Інтеграція результатів діагностики у психотерапевтичний процес: планування допомоги та оцінка ефективності

Мета:

Сформувати у студентів навички інтеграції результатів психодіагностики у практичну психотерапевтичну роботу; навчити планувати допомогу та оцінювати ефективність втручання на основі отриманих даних.

Зміст:

- Поняття інтеграції результатів діагностики: об'єднання даних тестів, опитувальників, спостережень та інтерв'ю;
- Використання психодіагностичних даних для планування психотерапевтичного процесу та консультативної роботи;

- Методи оцінки ефективності психотерапевтичного втручання: динаміка змін у результатах тестування, самопочуття клієнта, поведінкові та емоційні прояви;
- Важливість зворотного зв'язку та корекції терапевтичного плану на основі аналізу даних;
- Етичні аспекти використання діагностичних результатів у психотерапевтичній практиці.

Завдання:

1. **Скласти схему «Інтеграція психодіагностики у психотерапевтичний процес»**, показавши етапи використання даних для планування допомоги;
2. **Обговорити кейс:** аналіз даних клієнта та розробка плану психотерапевтичного втручання на основі комплексної оцінки;
3. **Практична вправа:** оцінка ефективності запропонованих втручань через порівняння початкових та поточних результатів тестів та спостережень;
4. **Підготувати коротке повідомлення** про значення інтеграції результатів діагностики для підвищення ефективності психотерапевтичної та консультативної роботи.

Практичне заняття 15. Помилки у психологічному оцінюванні, професійні ризики та розвиток критичного мислення психолога

Мета:

Сформувати у студентів усвідомлення можливих помилок у психодіагностиці та професійних ризиків; навчити розвивати критичне мислення для підвищення точності та об'єктивності психологічного оцінювання.

Зміст:

- Основні типи помилок у психологічному оцінюванні: систематичні, випадкові, інтерпретаційні;
- Професійні ризики: суб'єктивність оцінки, упередження, порушення етики, неправомірне використання результатів;
- Розвиток критичного мислення психолога: аналіз джерел даних, перевірка достовірності, суміщення кількісних і якісних методів;
- Стратегії мінімізації помилок та ризиків: стандартизація процедур, консультування з колегами, супервізія, самоаналіз;

- Важливість постійного професійного розвитку та рефлексії.

Завдання:

1. **Скласти схему «Помилки та професійні ризики у психодіагностиці»**, виділивши основні типи помилок та способи їх запобігання;
2. **Обговорити кейс:** аналіз конкретної ситуації, де виявлено помилку у психологічному висновку, і обговорення шляхів її корекції;
3. **Практична вправа:** критичний аналіз результатів тестування або оцінки поведінки клієнта з метою виявлення можливих помилок та упереджень;
4. **Підготувати коротке повідомлення** про значення розвитку критичного мислення для професійної компетентності психолога.

ВИКОРИСТАНА І РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Волошина В. В., Долинська Л. В., Ставицька С. О. та ін. Загальна психологія : практикум. Київ : Каравела, 2007. 280 с.
2. Злобіна О. Г. Особистість як суб'єкт соціальних змін : монографія. Київ : Інститут соціології НАН України, 2004. 400 с.
3. Максименко С. Д. Загальна психологія : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 272 с.
4. Максименко С. Д. Психологія особистості : підручник. Київ : КММ, 2007. 296 с.
5. Панок В. Г. Методологія а етика психодіагностичної діяльності психолога // *Проблеми сучасної психології*. 2016. № 33. С. 25–37.
6. Панок В. Г., Чепелева Н. В. Психодіагностика : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2012. 288 с.
7. Яценко Т. С. Глибинна психологія: діагностика та корекція : монографія. Київ : Либідь, 2008. 384 с.
8. Corey G. Теорія і практика консультування та психотерапії / Г. Corey ; пер. з англ. – Київ : Центр учбової літератури, 2017. – 520 с.
9. Rogers C. R. Становлення особистості. Погляд на психотерапію / К. Р. Роджерс ; пер. з англ. – Київ : Основи, 2000. – 416 с.
10. Yalom I. D. Дар психотерапії: відкритий лист новому поколінню терапевтів та їхнім пацієнтам / І. Д. Ялом ; пер. з англ. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2018. – 272 с.
11. Beck J. S. Когнітивна терапія: повний посібник / Дж. С. Бек ; пер. з англ. – Львів : Свічадо, 2019. – 400 с.
12. Perls F. Практика гештальт-терапії / Ф. Перлз ; пер. з англ. – Київ : PSYLIB, 2004. – 352 с.
13. Frankl V. E. Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі / В. Е. Франкл ; пер. з нім. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. – 160 с.
14. Kottler J. A. Ефективний терапевт / Дж. А. Коттлер ; пер. з англ. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 296 с.
15. Gladding S. T. Психологічне консультування: всеосяжний посібник / С. Т. Гледдінг ; пер. з англ. – Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 544 с.

**Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції,
інше методичне забезпечення**

1. <http://www.osvita.org.ua> – Освітній портал – все про освіту в Україні
2. <http://nbuv.gov.ua/> – Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
3. <http://korolenko.kharkov.com/> – Сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка;
4. <http://www.psylist.net>
5. <http://psychology-naes-ua.institute>
6. <http://www.nbuv.gov.ua>
7. <http://studentam.net.ua/content/section/23/85/> Онлайн бібліотека / електронні підручники, навчальні посібники, лекції, конспекти.

Електронне навчальне видання комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимі

Черкашин Андрій Іванович

ДІАГНОСТИКА ТА ОЦІНКА В ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ

Методичні вказівки
до виконання практичних занять для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня денної та заочної форм здобуття освіти
за спеціальністю 053 «Психологія»

В авторській редакції

Підписано до розміщення 24.04.2026. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 1,47. Обсяг 0,365 Мб. Зам. № 165/26.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009
Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна